

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך	ליקוטי מצוות	משנה ברורה	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוהר"ן	יום לחדוש	יום
טו, טז	קכג-קכד	חזרה	טז	קטו	י	שבת
זי, יח	קכה-קכו	ט:	יז	קצו:	יא	א
יט, כ	קכז-קכח	י:	יח	קצז:	יב	ב
כא, כב	קכט-קל	י:	יט	קצח:	יג	ג
כג, כד	קלא-קלב	יא:	כ	קצח:	יד	ד
כה, כו	קלג-קלד	יא:	כא	קצח:	טו	ה
כז, כח	קלז-קלח	חזרה	כב	קצט:	טז	ו

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

368 | פרשת אמור | י' אייר תשפ"ד

נְעִימוֹת בְּיַמֵּינָהּ נְצִיחָה

ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת, כי עם קדוש אתה לה' אלקיך וברך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה".

רבותינו הראשונים מרחיבים שאיסור הקרחה למת נובע מכך שהגויים נהגו כן, מפני שחשו שהמיתה היא אבדון וכליון גמור, אך אנו מאמינים בני מאמינים שהמיתה היא תחילת חיי עולם הבא, ועל כך אין ראוי שנועור אבילות כחזו שמביעה צער כזה שכאלו המת כלה ואבד לגמרי תחילה (ראה דברי הרמב"ן ורבינו בחיי שם).

רבי נתן מוסיף על כך עומק נפלא:

כאשר נצטוונו לזכור בעולם הבא, מובן ופשוט שעלינו להיזהר מההיפך הגמור. דהיינו, שעלינו להשתדל כמה שיותר להסיח דעתנו מהעולם הזה. שכן, כאשר הזכרון הגשמי קם, הזכרון הנצחי נופל תחילה, וכן להיפך. כי "עיקר שלימות הזכרון הוא על ידי השכחה, דהיינו לשכח מהלב כל עסקי עולם הזה וכל התאוות רעות ומדות רעות שהם חוץ מעלמא דאתי, ואז יש שלמות להזכרון, שיוכל לאדבוקא מחשבתיה בעלמא דאתי. כי כל זמן שזוכר את העולם הזה ואינו שוכח אותו, בוודאי אי אפשר לו לדבק מחשבתו בעלמא דאתי, כי העולם הבא ועולם הזה הוא שני דברים, זה היפך מזה, כידוע" (ליקוטי הלכות, קרחה א').

ולכן - מוסיף רבי נתן - נאסר עלינו לנהוג כגויים המתגודדים ושורטים בבשרם כדי לזכור את המת; אומות העולם רוצים להשאיר זכרון למת בעולם הזה, ועל כן עושים חקיקה בבשרם ושערים שכאלו תביא לזכור את המת גם בעולם הזה. וזאת, מפני שהם דבוקים בזכרון השקרי הזה שממית את הלב. אבל אנחנו זוכרים ויודעים היטב כי המת נשאר חי לנצח, ועל כן אנו "מצווים שלא להתקשות על המת יותר מדאי, כי כשמדבק מחשבתו לעולם הבא ממילא לא יצטער על המת, כי למה לו להצטער, הלא אדרבא, עכשיו יצא מחיי שעה וזכה לחיים נצחיים, שהם בעלמא דאתי".

בשבוע זה עוסקים בספירת העומר בתיקון מדת 'נצח'. רבינו הקדוש מידות נצח כידוע מדבריו הקדושים, ושמו בגימטריא נצח" (כוכבי אור חכמה ובינה א'), כיון שנצח הוא גם מ"לשון נצחיות, כמו שאמרנו חז"ל כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק לעולמי עולמים" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה ה.ב).

כל עניינו של רבינו הקדוש הוא - לחבר אותנו למחשבת נצחיות, ולדבק לבנו ומחשבותינו אל התכלית הנצחית. וזה הזמן המסוגל להכין עצמנו לקבלת התורה, בבסיס יסוד הכרחי ועיקרי זה, שבו תלויה כל חיות לבנו ברוחניות; להסיח דעתנו מכל מיני צער ושמוחות של עולם הזה, ולשים כל מגמתנו להצלחה הנצחית. נחזור ונשנן בפנינו ובלבבנו את נצחיותנו וקיומנו לעד, על ידי כל מחשבה דיבור ומעשה, והלב החי יתן פרוי להוסיף בקודש ולקרבה לאלוקים חיים, בשמחה, בריאה ובהאבה, לטוב לנו לנצח.

כל גופו רועד מעוצמת הבכיה, הם מלווים עתה למנוחת עולמים ידיד קרוב שנפטר לבית עולמו בעודו צעיר לימים ר"ל, הכאב נוקב ויורד עד עמקי הנפש, הוא ממרר בבכי על החיים היפים שנגדעו, על הידידות הנפלאה שהיתה ביניהם ולא תשוב עוד, על חברו החביב לו כנפשו שחדל מהיותו ונגזר עליו כליון ואבדון ...

רבינו הקדוש הזהיר אותנו להישמר מן המיתה, לא ממיתה זו האמורה כאן, אלא מ'מיתת הלב'! בכל אחד מישראל ישנו לב עצום ונשגב אשר "אור להביות הלב של איש הישראלי הוא עד אין סוף, כי אור להביות לבו הוא בחינת שורש נשמתו שנמשכה ממנו יתברך בעצמו מאור האין סוף" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז, א). הלב הוא מקום משכן האלוקות, ובית היוצר לנצחיות אמונה וקדושה, יראה ואהבה, שמחה ודבקות. והלב הזה דורש חיות; האדם צריך להתחיות תדיר. וחיות זו נמשכת על ידי הזכרון בעולם הבא. כל זמן שנושאים בלב את הזכרון והידיעה שאנו מעותדים לעלות לעולם הבא - דהיינו שזוכרים שכל מעשינו בעולם הזה יוצרים מציאות נצחית בכל מחשבה דיבור ומעשה - אזי הלב חי ומייצר נפלאות רווחים נצחיים. אך כאשר שוכחים אמת זו, ונמשכים אחר המציאות המדומה של עולם הזה, והתכלית הופכת לחפש שלווה והשקט והרווחה לעולם חולף זה, אזי הלב מת עם כל כלי היראה והאהבה שבו.

וכך מזהיר רבינו הקדוש (לקוטי מוהר"ן, ח"א נד-א): "כי צריכים לשמור מאד את הזכרון, שלא יפול לשכחה, בחינת מיתת הלב, ועיקר הזכרון הוא לזכור תמיד בעלמא דאתי", ורבי נתן (בלקוטי מצוות - ערך זכרון) כותב: "צריך לשמור מאד את הזכרון שלא יפול לשכחה, דהינו שיזכור תמיד בעלמא דאתי ולא ישכח, וכך ראוי להיות מנהג איש הישראלי, שתיכף בבוקר בהקיצו משנתו מיד כשיפתח את עיניו קודם שיתחיל שום דבר, יזכיר את עצמו תיכף בעלמא דאתי", והוא מוסיף על כך (שם, ערך דבור), שכאשר "נפגם הזכרון נופל לשכחה שהיא מיתת הלב, שמת לבו בקרבו ואינו משים על לבו לזכור חשב יום בעלמא דאתי ששם עיקר החיות לנצח, והוא בחיי חשביו כמות מאחר שאינו משים על לבו לזכור תכליתו הנצחי בכל יום".

זה הרי כל מהותו של הרשע שאף בחייו קרוי מת (ברכות יח). אין לו שום הרגש לרצות לרחם על עצמו ולחטוף את הטוב הנצחי, ולהכיר במהות השוויונות הנצחית של התורה והמצוות. ובגלל זה הוא מאבד את כל טובו הנצחי, וכל זה כתוצאה משכחה זו.

אחד מן המקומות בהם הזהירה התורה להישמר משכחה זו, היא הגישה לאבילות על המת רח"ל. בפרשתנו למדנו על האזהרה לכהנים: "לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ירטו שרטי" (והוא רש"י כאן), והיא אזהרה אחת עם האמור בפרשת ראה (דברים יד-א) "בנים אתם לה' אלקיכם לא תתגודדו

דבר המערכת

"כי הנה אויבך הימיון ומשנאיך נשאו ראש", הרשעים כים נגרש הריעו בחוצות ביום אידם. נראה שהם מנצחים, אבל אנו מאמינים באמונה שלימה ש"נצחון שהוא לפי שעה בזה העולם אינו נצחון כלל, אדרבא הוא מנצח את עצמו, מאחר שאין שיהיה הוא עושה רעה לעצמו לנצח" (ליקוטי הלכות, ברכות הראיה ה.ב).

לעומת זאת, דיא ה' שלקחו להם את כלי הקרב האמיתיים של איש הישראלי (ראה לקו"מ ח"א ב') וצעקו אל ה', בוודאי נצחו וינצחו. וכפי שרבי נתן ממשיך שם: "שצריכים לחזק עצמו בכל עת מאד, ולידע ולהאמין שאין הוא יש כח גדול להדיבור מאד מאד, כי עיקר הניצחון על ידי הדיבור, וכל מי שרוצה להיכנס ללחום מלחמת ה' מוכרח בזה".

כך במלחמת הקדושה מול הטומאה בכלל, וכך גם בפרט, כל מי שרוצה לנצח במלחמתו הפרטית חייב לצעוק ולחזור ולצעוק, ובכך נצחוננו מובטח.

זוהי עבודתנו בימי הספירה הקדושים הללו, לצעוק לייחל ולהתגעגע בלי סוף ו'אף על פי שעדיין עוברים ימים ושנים הרבה ואינו זוכה למצאו יתברך ולהתקרב אליו, אף על פי כן יידע ויאמין, כי בכל עת ועת, על ידי כל בקשה ובקשה, ועל ידי כל דרישה ודרישה שדורש ומבקש ומחפש למצוא כבוד קדושתו יתברך, ועל ידי כל הבטה וגעגוע שמביט ותולה עינו לרחמי יתברך, ועל ידי כל תנועה ותנועה שפונה להקדושה - על ידי כל זה זוכה בכל פעם לשוב חומות ברזל ודלתות נחושת, אף על פי שאחר כך מתגברים עליו בכל פעם רחמנא ליצלן, אף על פי כן אין יגיעו לריק ח"ו, ואין שום תנועה שפונה להקדושה נאבדת ח"ו. ואם הוא חזק ואמיץ לבקש ולחפש יותר אף אם יעבור עליו מה, בוודאי סוף כל סוף יזכה למצוא אותו יתברך".

נתאזר בעוז ותעצומות מלחמת הנצחיות, באמונת אומן ובכוחו של אותו זקן דקדושה, כי בודאי גמר ויגמור, ומלכות ה' תכון לעד בנצח שבנצח.

העורכים

פניני אור

אמרות פשוטות מרביד"ק ותלמודיו

בשד"ב פתח רבי שמואל שפי"א ז"ל עם אָחד בגֵּדל מְעֵלָת וְחֹבֵט קִימַת חַצוֹת לִילָה, אָמַר לוֹ הֵלָה: עֵינֵיךָ זֶה הוּא מִיָּחָד לְעֹבֵד ה' אֲבַל לֹא לְאָדָם פְּשׁוּט כְּמוֹנִי. אָמַר לוֹ ר' שְׁמוּאֵל ז"ל: "אֲדָרְבָּא וְאֲדָרְבָּא, אִם אֵינְךָ עוֹבֵד ה' כְּהַדְרָתְךָ, מְחִיב הֵנָּה גְיוֹתֵר לְצִיַּת לְעֲצַת רַבְנָא וְלָקוּם מֵיְדֵי לִילָה בְּחֻצוֹת, וְלִבְכוֹת וְלִהְתְּאוּנָן עַל חֲרָבֵי הַקְּדוּשָׁה, וְלִבְקֵשׁ תְּקוּן בֵּיתֵךְ".

תגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימייל מדי שבוע

הדל"ג 6:52 - נין החמה 5:39 - מוזיק"ש 8:13
צאת השבת 8:06 - צאה"ש לר"ת 8:44

תפילה ללא מום!

כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם כשם שבקרבן אסור שיהיה בו מום, כך גם בתפילה שאנו מתפללים, אשר הוא במקום קרבן, צריך להיזהר שלא יהיה בו מום.

ונמו 'מום' חסרון, וכיצד זוכה האדם שיהיה ללא מום וחסרון? על ידי היראה, וכדאיטא בזוהר הקדוש: "באתרא דאית דחילא, תמן תשתכח שלימתא, כמו שכתוב כי אין מחסור ליראי" = "במקום שיש יראה, שם תמצא שלימות", והראיה מהפסוק "כי אין מחסור ליראי", שכשהאדם הוא ירא שמים אין לו מחסור ומום.

ולכן, עיקר שלימות התפילה הוא כשיש לאדם יראה, אשר אז אין בו מום וחסרון רק הוא שלום בשלימות.

זה לשון רבינו: "צריך אדם לראות שיהיה שלום בעצמיו, כי לפעמים אין שלום, כמו שכתוב 'אין שלום בעצמי מפני חטאתי'. ועל ידי היראה, זוכה לשלום בעצמיו, כמו שכתוב בזוהר 'באתרא דאית דחילא, תמן תשתכח שלימתא, כמו שכתוב כי אין מחסור ליראי'. כשיש שלום בעצמיו, אז יכול להתפלל.

"כי עיקר התפילה על ידי היראה, בבחינת אשה יראת ה' היא תהלה. כי התפילה במקום קרבן, ובקרבן כתיב ביה 'כל אשר בו מום לא יקרב'. וכשאינו בו מום, היינו באתרא דאית דחילא, אזי יקרב לעבוד עבודתו תמה" (ליקוטי מוה"ר, סימן ד).

מה מכריז היום טוב?

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי ה' הסיבה מדוע נקראים הימים טובים בשם "מקראי קודש", מבאר רבינו הקדוש:

"כל אחד מהימים טובים מכריז וקורא ומגלה את הרצון, שהכל מתנהג רק על פי רצונו בלבד, בבחינת 'מקרא קודש', שהיום טוב קודש קורא ומכריז את הרצון. כי בכל יום טוב ויום טוב עשה השם יתברך עמנו אותות ונוראות, שהם היפך הטבע, שעל ידי זה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל. בפסח יציאת מצרים, שהוציאנו ממצרים באותות ונוראות. בשבועות מתן תורה, שנתן לנו התורה באותות ונוראות. בסוכות היקף ענני כבוד. ועל כן כל יום טוב ויום טוב מכריז וקורא את הרצון בבחינת מקרא קודש" (ליקוטי מוה"ר תניינא, סימן ד).

וקריאה' והכרזה זו, היא המביאה שמחה בלב האדם. "זהו ניכר בשמחת יום טוב, כי כל אחד לפי מה שמרגיש ושומע את קול הקריאה של יום טוב, שמכריז וקורא את הרצון, כמו כן יש לו שמחת יום טוב. כי כשנתגלה הרצון, שהכל ברצונו יתברך, אזי יודעים שכל השעבודים והגלות וכל ההכבדות של העכו"ם שהם מכבידים עלינו, על כולם ינקום בהם הוא יתברך ויגאלנו מידם".

שאלה:

הנה שוב מגיע ל"ג בעומר, 'ומניעות' חדשות צצו להם בדמות מלחמה וסכנה. הלב כואב על השנים האחרונות שבהם מתגברים בכל שנה מניעות חדשות הן לגבי הילולת רשב"י במירון והן לגבי הנסיעה לרבינו על ר"ה. וכעת בשנה זו, שוב אין מניחים לבוא לאתרא קדישא מירון מחמת המלחמה בצפון. ונפשי בשאלתי: מה עושים במצב כזה. קודם כל, האם אכן מותר לנסוע בזמן כזה? ושנית, מה עושים עם המניעות הנוראות?

תשובה:

הנה, לגבי הנסיעה בזמן סכנה, אין כאן המקום לברר הלכה למעשה כדת מה לעשות. כי מצד אחד, בוודאי אין בנסיעה זו חיוב של 'ייהרג ואל יעבור', ומאידך גיסא, ככל שהלב ער וחס בהתקשרות לרשב"י מתחשבים פחות באיומים וחששות של סכנה, אשר פעמים רבות אינם אלא פחד שווא. וכן יש בזה עוד צדדים רבים לכאן ולכאן, אשר אין כאן המקום לבררם. (ואחד הדרכים לברר ענין זה, הוא לקיים מה שאמר החכם מכל אדם: "אם תבקשנה כספי וכמטמונים תחפשנה. אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא". ועלינו לחשוב מה היה עושה האדם אילו היה מדובר בריחוק של הון רב, האם גם אז היה נמנע בכספו מן המלחמה, ודוק והבן).

ולא באנו אלא להביא מעט צרי ומעט דבש, מאשר לימדונו רבותינו וסיפרו לנו אבותינו:

ובכן, תחילה וראש עלינו להביא דברי הזוהר הקדוש (ח"ג דף קנח ע"ב) ששואל על כלב בן יפונה: כיצד הלך להשתח על קברי אבות בחברון, בזמן שהיה בזה סכנה עצומה מיושבי הארץ ובני הענק? ועונה: "מאן דאיהו בדוחקא, לא אסתכל מידי. כך כלב, בגין דהוה בדוחקא לא אסתכל מידי ואתא לצלאה על קברי אבהו לאשתזבא מעיטא דא" = "מי שנמצא בדוחק וסכנה אינו מסתכל על כלום, כך גם כלב, מאחר שהיה בדוחק לא הסתכל על כלום ובא להתפלל על קברי אבות שייצל מעצה זו של המרגלים".

וכך הוא אצל כל מי שמרגיש בסכנה הרוחנית אשר הוא שרוי בה, שאינו חושש לסכנה הגשמית ונוסע להיכן שצריך לנסוע - ליערות להתבודד, או לקברי הצדיקים האמתיים - כדי להציל את עצמו מסכנת חיים נצחיים (עין כוכבי אור, אנשי מוה"ר, אות ט. והובא גם בספר השתפכות הנפש אות נט). והפחד מהסכנה הרוחנית, משכיחה ממנו את הפחד מהסכנה הגשמית (עין שיח שרפי קודש ח"ב אות קנה).

ואכן, גם בזמני סכנה ופחד, היו מאנ"ש שלא יכלו לוותר על הנסיעה למירון בל"ג בעומר. ואדרבא, דווקא בראותם את הפחד והסכנה הגשמית בה הם שרויים, הבינו שעליהם להתאמץ ביתר שאת ויתר עז לחסות תחת צל כנפי התנא האלקי, אשר יכול לפטור את העולם מן הדין.

וכפי שכותב רבי שמואל הורוויץ זצ"ל בימנו, על הנסיעה למירון באחד השנים: "כבר היו כולם מתפחדים ממאורעות הזמן ומהסכנות, ועל כן בוודאי צריכים לרחמים גדולים כל אחד ואחד בפני עצמו, ועל כן בוודאי אין לי שום עצה רק דייקא

האם לנסוע למירון?

שנתראה כולנו בפני האדון התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א ביום ההילולא דיליה ושיבקש רחמים עלינו" (ימי שמואל, חלק ג, פרק מה). ועל אף שגם בלבו קינן הפחד, "אף על פי כן גודל הכיסופין וההשתוקקות וגודל האמונה בהצדיק שזכותו גדול ורם, וכדאי ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, פעל כל זאת בלב"י" (שם).

כך גם בשנת תשכ"ז, אשר היו אז פחדים נוראים מכל המדינות שסביב ארץ ישראל, ואכן פרצה מלחמה כשבווע לאחר ל"ג בעומר (המלחמה המכונה בפיהם 'מלחמת ששת הימים' שפרצה ביום כ"ו אייר, כשבוע לאחר ל"ג בעומר), והיה פחד גדול לנסוע למירון - בין הבודדים שעל אף הכל הגיעו להילולא דרשב"י, היו כמובן חסידי ברסלב.

וכאשר ניסו בני ביתו להניא את רבי שמואל הורוויץ זצ"ל מלנסוע בזמן שכזה, ותיארו בפניו גודל הפחד והסכנה, ענה ואמר: "אם המצב הוא אכן כך, הרי שבוודאי צריך לנסוע ולהיות אצל רבי שמעון" (כפי שסיפרה בתו ז'ל).

[אמנם, כאשר הייתה באחת השנים סכנה מוחשית בפועל ממש, לא נסע גם הוא, כמובן וכפי שהוא מספר בעצמו (ימי שמואל, חלק ג, פרק מד) ששני בניו הראשונים לא זכה לעשות להם 'חלאקה' במירון אלא בירושלים, שכן: "בני אהרן נ"י לא זכיתי, כי אז היה סכנה גדולה ליסע מחמת פחד הערבים כי ירו אפילו בהעיר ממש ומכל שכן בהדרכים, והוכרחתי לעשות לו פאות בבית מדרשו פה". והדעת נוטה שיש חילוק גדול בין זמן שבו יש רק פחדים מחשש סכנה, לבין זמן שבו יש סכנה מוחשית בפועל ממש].

נדגיש שוב שלא באנו ח"ו להורות הלכה לרבים, רק לספר על אנשי מסירות נפש, אשר לבם בער ברשפי אש שלהבת, וככלב בן יפונה לא הסתכלו על מידי. אמנם, ההוראה לרבים, הלכה למעשה מסורה ביד חכמי ישראל (חכמי ישראל האמיתיים, ולא מנהיגים של שקר הכפופים או נוטים לדעת השלטון אשר אין יראת אלקים לנגד עיניהם).

ואלו הזוכים לבוא לשם במסירות נפש, המה שלוחי כל כלל ישראל, ופועלים עבור כולנו שניוועת בתשועת עולמים בזכות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

כפי שכותב הרה"ק רבי אפרים ממשעבורדז' במכתבו לאחד מאנ"ש: "כל אחד ואחד בא בטירחא גדולה, ורבים בחסרון כיס ... וקצת כמעט במסירת נפש ממש! בוודאי אשרי חלקם של הבאים בתוך שאר כלל ישראל, כי הם שלוחים של כל ישראל להיות כל ישראל נושעים בה' תשועת עולמים בזכות הצדיק הקדוש רשב"י זצ"ל כמאמר חז"ל כדאי רבי שמעון לסמוך עליו" (עונג שבת, פרשת אמור).

ולגבי שאלתך השניה 'מה עושים עם המניעות', על כך שבשבע הבעל"ט אי"ה.

פנינים מאירים וחיידושים מזהירים מלוקמים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמער שלישי"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

פרשת אמור

ה"מחלל" שם שמים מלשון חלל וחסר

ונקב שם ה' (ויקרא כו, טז). איתא (אבות ד, ה) רבי יוחנן בן ברוקא אומר כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי כו'. מלת בסתר תמוה, כי אם היה בסתר מה חילול השם איכא. אך דנוע, כי הנה הבורא יתברך שמו מלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מיניה כלל, והוא הנותן כח גם בהולכים לחטוא, אם כן כאשר יחשוב האדם זאת בודאי לא יחטא. אך שחוטא הוא מבקש להסתיר עצמו מהשגחת הבורא יתברך שמו, באמרו מי רואני ומי יודעני, ודוחק רגלי השכינה

כביכול, וכאילו אומר צר לי המקום. ואומר לו יתברך לך מכאן ותן לי מקום לחטוא, וחושב שכן הוא. אבל באמת הבורא יתברך שמו לית אתר פנוי מיניה כלל וכלל בשום אופן, רק שהוא חושב בדעתו שמסתיר עצמו מהשגחתו, נמצא בזה שמסתיר עצמו מחלל שם שמים, שעושה פגם והפסק במציאות הבורא. וזה המחלל שם שמים, שעושה זה המקום חלל מאת הבורא יתברך. וזהו פירוש ונקב שם ה', שעושה נקב וחלל בשם ה', אף כי בודאי אי אפשר להסתיר ממנו יתברך שמו בשום אופן כי הוא ממלא כל עלמין ובגו כל עלמין. (ספר עבודת ישראל אבות) דרך אמנה פרק ב את לו ל-28

